

РОЗДІЛ VIII. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.13: 342.102

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ У СКЛАДІ СЛІДЧО-ОПЕРАТИВНИХ ГРУП

Топчій В.В., д.ю.н., професор

*Національний університет державної податкової служби України,
вул. Карла Маркса 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна
topchiy.vv@ukr.net*

У роботі досліджено взаємодію органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у складі слідчо-оперативних груп. Визначено основні чинники, якими обумовлюється необхідність процесуальної взаємодії слідчого з органами дізнання в складі слідчо-оперативної групи. З'ясовано етапи прийняття рішення щодо створення слідчо-оперативної групи та оформлення її створення. Уточнено зміст визначення слідчо-оперативної групи як тимчасового формування, створеного для спільної узгодженої діяльності, до складу якого входять оперативні та інші співробітники органів дізнання та слідчий (слідчі), що має своє призначення, і в якому під керівництвом слідчого й із запровадженням інтенсивних і тривалих оперативно-розшукових заходів здійснюється розкриття злочину за гарячими слідами, розслідування великих за обсягом складних справ або перевірка заяв і повідомлень про завуальовані злочинні діяння за матеріалами, що надійшли слідчому для розгляду. Визначено, що одним із перспективних напрямів подальших розвідок із питань взаємодії є проведення аналізу місця й ролі слідчо-оперативних груп у розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів.

Ключові слова: взаємодія, слідчий, оперативний працівник, слідчо-оперативна група, органи внутрішніх справ.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОРГАНОВ ДОСУДЕБНОГО РАССЛЕДОВАНИЯ И ОПЕРАТИВНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ В СОСТАВЕ СЛЕДСТВЕННО-ОПЕРАТИВНЫХ ГРУПП

Топчий В.В.

*Национальный университет государственной налоговой службы Украины,
ул. Карла Маркса 31, г. Ирпень, Киевская обл., Украина
topchiy.vv@ukr.net*

В работе исследовано взаимодействие органов досудебного расследования и оперативных подразделений в составе следственно-оперативных групп. Определены основные факторы, которыми обуславливается необходимость процессуального взаимодействия следователя с органами дознания в составе следственно-оперативной группы. Установлены этапы принятия решения о создании следственно-оперативной группы и оформления ее создания. Уточнено содержание определения следственно-оперативной группы в качестве временного формирования, созданного для совместной согласованной деятельности, в состав которого входят оперативные и другие сотрудники органов дознания и следователь (следователи), имеющий свое назначение, и в котором под руководством следователя с ведением интенсивных и длительных оперативно-розыскных мероприятий осуществляется раскрытие преступления по горячим следам, расследование крупных по объему сложных дел или проверка заявлений и сообщений о завуальированных преступных деяниях по материалам, поступившим следователю для рассмотрения. Определено, что одним из перспективных направлений дальнейших исследований по вопросам взаимодействия является проведение анализа места и роли следственно-оперативных групп в раскрытии тяжких и особо тяжких преступлений.

Ключевые слова: взаимодействие, следователь, оперативный работник, следственно-оперативная группа, органы внутренних дел.

INTERACTION OF BODIES OF PRE-TRIAL INVESTIGATION AND OPERATIONAL UNITS WITHIN THE INVESTIGATION AND OPERATIONAL GROUP

Topchii V.V.

*National university of the state tax service of Ukraine, str. Karl Marx 31, Irpin, Kyiv region, Ukraine
topchii.vv@ukr.net*

The author studies the interaction of the bodies of pre-trial investigation and operational units within the investigation and operational group. The main factors that caused the need for procedural interaction of investigator with the agency of inquiry as part of the investigation and operational group are determined. The author also analyzed stages of the decision-making to create investigation and operational group and execution of its creation. Revised content of definition of investigation and operational group states that it is a temporary formation established for the joint coordinated activities, which includes operational and other members of the inquiry and the investigator (investigators), has special purpose and under the supervision of the investigator and using intensive and long-term search operations solves crimes hot on the traces, investigates large scope of complex cases or verifies claims about covert criminal acts according to materials submitted for investigator's consideration. It was determined that one of the promising areas for further research on the interaction of investigative units is analysis of crime scene and role of investigation and operational group in the solution of grave and especially grave crimes.

Key words: interaction, investigator, field officer, investigation and operational group, bodies of internal affairs.

Щорічно правоохоронними органами України реєструється значна кількість тяжких та особливо тяжких злочинів.

Розслідування в таких кримінальних провадженнях є складним, великим за обсягом та вимагає від правоохоронних органів багато зусиль, тому провадження досудового слідства, як правило, доручається слідчій або слідчо-оперативній групі.

Кількість працівників, яких залучають до таких груп, буває різною. Зазвичай вони належать до відносно відокремлених підрозділів. Під час групового провадження серед учасників слідчо-оперативних груп виникає багато питань процесуального й організаційного характеру, пов'язаних із невизначеністю або недостатньою визначеністю їх процесуальних повноважень під час діяльності в складі групи [1, с. 2].

За цих умов удосконалення роботи правоохоронних органів передбачає посилення внутрішніх системних зв'язків діяльності окремих структурних елементів. Для слідчо-оперативних груп у системі органів Міністерства внутрішніх справ України найбільш актуальною є проблема взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів.

У юридичній літературі аспекти взаємодії слідчих та оперативних працівників у розкритті й розслідуванні злочинів були предметом наукових пошуків вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема Ю.П. Аленіна, В.П. Бахіна, В.Д. Берназа, Р.С. Белкіна, В.І. Василичука, В.І. Галагана, В.О. Глушкова, В.Г. Гончаренка, В.Я. Горбачевського, Ю.М. Грошевого, А.Я. Дубинського, В.П. Захарова, В.С. Зеленецького, А.В. Іщенко, Н.С. Карпова, А.М. Кислого, І.П. Козаченка, В.О. Коновалової, О.Є. Користіна, В.С. Кузьмічова, В.В. Лисенко, Є.Д. Лук'янчикова, В.Т. Маляренка, О.Р. Михайленка, М.М. Михеєнка, Д.Й. Никифорчука, В.Т. Нора, Ю.Ю. Орлова, В.Л. Ортинського, М.А. Погорецького, Б.Г. Розовського, Б.В. Романюка, М.В. Салтевського, Г.П. Середи, Є.Д. Скулиша, С.М. Смокова, С.М. Стахівського, М.П. Стрельбицького, О.Ю. Татарова, В.В. Тіщенко, В.М. Тертишника, Л.Д. Удалової, В.Г. Хахановського, П.В. Цимбала, К.О. Чаплинського, С.С. Чернявського, В.Ю. Шепітька, О.Г. Шило, М.Є. Шумила, О.О. Юхна та ін.

Питання створення й діяльності слідчо-оперативних груп та особливостей групового провадження в складних і великих за обсягом справах були предметом наукового інтересу О.В. Бауліна, В.І. Боярова, А.А. Герасуна, І.Д. Гончарова, А.А. Горняцького, Г.О. Душейка, О.М. Подопрелова, С.В. Слинська, Ю.І. Шостака та інших учених.

Водночас у наявних наукових працях проблему взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у складі слідчо-оперативних груп досліджено недостатньо, чим обумовлюється необхідність комплексного аналізу окресленого кола питань.

Основними завданнями, розв'язанню яких присвячено статтю, є такі:

- 1) уточнення змісту визначення слідчо-оперативної групи як однієї з форм взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів;
- 2) з'ясування основних чинників, якими обумовлюється необхідність процесуальної взаємодії слідчого з органами дізнання в складі слідчо-оперативної групи;
- 3) аналіз основних етапів прийняття рішення щодо створення слідчо-оперативної групи та оформлення її створення;
- 4) визначення перспективних напрямів подальших розвідок із досліджуваних питань.

Однією з важливих умов швидкого розкриття та можливості здійснювати розслідування злочинів одночасно в декількох напрямках, у різних місцях з усебічним і паралельним відпрацюванням усіх версій у справі, а також можливості зосереджувати зусилля на одному важливому етапі є розслідування злочинів груповим методом шляхом створення слідчо-оперативних груп (далі – СОГ).

Практика свідчить, що за останні роки досвід розслідування злочинів груповим методом дуже збагатився. Створення груп у складних справах і з великим обсягом роботи надає низку переваг щодо інших форм взаємодії слідчих з оперативними співробітниками органу дізнання [2, с. 65].

У юридичній і науковій літературі існує багато визначень СОГ.

Так, В.М. Федченко пропонує визначення слідчо-оперативної групи як тимчасового формування, створеного для спільної узгодженої діяльності, до складу якого входять оперативні й інші співробітники органів дізнання та слідчий (слідчі), що має своє призначення, і в якому під керівництвом слідчого та із запровадженням інтенсивних і тривалих оперативно-розшукових заходів здійснюється розкриття злочину за гарячими слідами, розслідування великих за обсягом складних справ або перевірка заяв і повідомлень про завуальовані злочинні діяння за матеріалами, що надійшли до слідчого для розгляду [1, с. 16].

У дисертаційному дослідженні Г.О. Кокурін акцентує увагу на криміналістичних та організаційних основах діяльності СОГ із використанням теорії управління, соціальної психології й кримінального процесу та характеризує СОГ як організаційно-управлінську структуру, що являє собою організаційне формування постійного чи тимчасового характеру, створене для кращої організації діяльності щодо розкриття й розслідування злочинів, яке має свій зміст, склад, призначення зі специфічною організаційною формою взаємодії органів слідства й дізнання, складається зі слідчого (слідчих), оперативних співробітників органів внутрішніх справ (далі – ОВС) та інших спеціалістів, які використовують властиві їм засоби й методи роботи за керівної ролі слідчого [3, с. 7-11].

Р.Ю. Улімаєв вважає, що керівником СОГ може бути не лише слідчий, начальник слідчого підрозділу, прокурор, а й особа, яка проводить дізнання, та начальник органу дізнання. Учений пропонує визначати СОГ як тимчасове (позаштатне) організаційне формування, що під керівництвом особи, яка володіє процесуальними повноваженнями щодо розслідування злочинів, поєднується зі співробітників правоохоронних органів і спеціалістів для спільної узгодженої діяльності у вирішенні завдань досудового розслідування [4, с. 6].

Водночас ці риси СОГ не зовсім повно відображають сутність її діяльності та підстави створення.

Таке організаційне формування повинне створюватися лише за наявності законних підстав, що дасть змогу попереджувати відволікання посадових осіб, насамперед оперативних співробітників органу дізнання, від виконання не притаманних їм функцій під час розслідування. Приймати рішення про створення СОГ, визначати осіб, які візьмуть участь у розслідуванні, і призначати старших серед них повинні винятково компетентні посадові особи. До того ж СОГ – це не просто організаційно-управлінська структура зі специфічною взаємодією органів слідства й дізнання. Вона повинна мати насамперед процесуальну, а потім уже організаційну структуру, оскільки кримінальний процес врегульовує своїми нормами діяльність органів досудового слідства, дізнання щодо розкриття злочинів, їх розслідування та викриття винних.

На нашу думку, СОГ повинна створюватися для розслідування не тільки справи (як зазначає Г.О. Кокурін) і не взагалі злочинів (як вважає Р.Ю. Улімаєв), а лише для розслідування складної справи або для розслідування злочину за гарячими слідами, а також у разі, коли слідчий за матеріалами про завуальовані злочинні діяння, що зібрані оперативним шляхом і надійшли від співробітників органу дізнання, дійшов висновку, що недостатньо підстав для порушення кримінальної справи та є необхідність у проведенні за ними додаткових оперативно-розшукових заходів.

На думку О.М. Подопрелова, найбільш повно відображає суть і діяльність СОГ визначення, за яким СОГ – це керована слідчим після прийняття справи до свого провадження соціальна система, яка створюється за наявності підстав і відповідно до вимог кримінально-процесуального законодавства (відомчих нормативних актів) компетентними посадовими особами на відповідний період часу для вирішення завдань судочинства щодо швидкого, повного й усебічного розслідування, викриття винних в окремій складній чи великій за обсягом справі або для постійної роботи у визначених категоріях справ. Структурно така система створюється зі слідчих, оперативних та інших співробітників органу дізнання, забезпечуючи комплексне й найбільш раціональне дослідження всіх наявних сил, засобів і методів [5, с. 69].

Таке визначення більш повно й суттєво характеризує поняття СОГ і зміст їх діяльності, водночас потребує свого уточнення.

На нашу думку, найбільш правильним буде таке визначення: слідчо-оперативна група – тимчасове формування, створене для спільної узгодженої діяльності, до складу якого входять оперативні й інші співробітники органів дізнання та слідчий (слідчі), що має своє призначення, і в якому під керівництвом слідчого та із запровадженням інтенсивних і тривалих оперативно-розшукових заходів здійснюється розкриття злочину за гарячими слідами, розслідування великих за обсягом складних справ або перевірка заяв і повідомлень про завуальовані злочинні діяння за матеріалами, що надійшли до слідчого для розгляду.

З огляду на це слід чіткіше розмежувати питання щодо таких аспектів: 1) підстав створення й діяльності СОГ; 2) кому та в яких межах належить право формувати, а також розформувати групу, у тому числі й до закінчення слідства; 3) повноважень учасників групи та взаємодії між ними; 4) розгляду скарг і відводів щодо них; 5) закінчення діяльності групи тощо.

Дослідження цих питань має важливе практичне значення, оскільки їх вирішення дозволить у кожному окремому випадку з урахуванням обставин, що склалися, приймати рішення, яке буде своєчасним, обґрунтованим і законним.

Ми поділяємо думку О.Р. Михайленка про те, що поєднання слідчих зі співробітниками оперативного апарату є небезпечним, оскільки внутрішнє переконання слідчого під час прийняття процесуальних рішень не повинне ґрунтуватися на свідченнях, здобутих не слідчим, часто сумнівним або неперевіраним способом [6, с. 221].

Водночас оптимальне співвідношення оперативно-розшукової та слідчої функцій, насамперед у разі порушення кримінальної справи за оперативними матеріалами, є дієвим способом підвищення ефективності боротьби зі злочинністю.

Основними чинниками, якими обумовлюється необхідність процесуальної взаємодії слідчого з органами дізнання в складі слідчо-оперативної групи, є такі:

- 1) слідчі дії та оперативно-розшукові заходи членів групи мають однакову мету;
- 2) усі дії членів СОГ обов'язково узгоджуються між собою під час розроблення єдиного плану;
- 3) кожний з учасників СОГ діє в межах своїх повноважень і зберігає свою функціональну самостійність;
- 4) робота в складі СОГ дає слідчому можливість якнайшвидше використати дані, отримані оперативним шляхом, а оперативним співробітникам – інформацію, отриману під час проведення слідчих дій.

Практикою напрацьовано й закріплено у відомчих нормативних актах таку форму взаємодії слідчого та органу дізнання, як створення чергових СОГ у районному або міському органі внутрішніх справ. До складу таких груп входять слідчий, оперативний працівник, експерт-криміналіст, кінолог. Вони зобов'язані швидко реагувати на повідомлення про вчинені злочини, вчасно виїжджати на місце події, провадити їх огляд із метою виявлення й фіксації доказів та встановлення осіб, які вчинили злочин, уживати заходів щодо їх розшуку й затримання.

Усе це дає змогу в стислі строки розкрити злочин, виявити та викрити злочинця. Створення чергових СОГ сприяє також тому, що справи про тяжкі злочини можуть порушувати безпосередньо слідчі ОВС.

Слідчо-оперативні групи створюються також на період розслідування складних, багатоепізодних справ, насамперед у справах про організовані злочинні угруповання, а також для розкриття нерозкритих злочинів минулих років.

Складною є справа, що має багато епізодів злочинної діяльності (однорідних чи різних за складом); за нею притягують до кримінальної відповідальності велику кількість осіб – співучасників злочину. Також складною є справа, коли ці злочини вчинено в декількох місцях, іноді віддалених одне від одного, що в усіх випадках не дозволяє одному слідчому закінчити розслідування у встановлені законом строки. Справа з великим обсягом роботи вважається такою, коли для повного та всебічного дослідження всіх обставин у ній необхідне проведення великої кількості слідчих дій, які один слідчий у строки, встановлені законом для провадження досудового слідства, виконати не може.

Створення СОГ має специфічний характер, не завжди складність і значний обсяг слідчої роботи свідчать про необхідність провадження оперативно-розшукових заходів (далі – ОРЗ). У деяких випадках для застосування необхідних ОРЗ в справі не потрібна систематична взаємодія слідчого та оперативного працівника, достатньо їх епізодичного співробітництва й обміну інформацією.

Створенню СОГ повинні передувати дві передумови: по-перше, неможливість для одного слідчого успішно та у визначені законом строки розслідувати справу, а по-друге, необхідність постійного здійснення оперативно-розшукових заходів під час розслідування справи [7, с. 42].

У юридичній літературі не існує єдиної думки щодо питання про те, чим є слідчо-оперативна група: процесуальною або непроцесуальною формою взаємодії? Так, А.М. Ларін вважає: «Про слідчо-оперативні групи, маючи на увазі слідчих і співробітників органу дізнання (а іноді й спеціалістів), що більш-менш тривалий час працюють в одній справі, можна говорити

як про організаційну, а не процесуальну сторону спільної діяльності» [8, с. 124]. В.В. Півненко вважає, що діяльність СОГ є однією з процесуальних форм взаємодії слідчого та органу дізнання [9, с. 77].

На думку О.Р. Михайленка, сучасна практика створення СОГ на підставі відомчих наказів загрожує небезпекою зрощування слідчого апарату з оперативним, а також тим, що дані, отримані поза процесуальною формою, будуть тяжіти над слідчим та поза його волею перетворюватимуть його на процесуального оформлювача даних, часто отриманих сумнівним шляхом [6, с. 221].

У цьому контексті слушною є думка В.І. Галагана, який наголошує, що в усіх випадках негласні засоби мають перевірятися й підкріплюватися гласними або процесуальними діями, і якщо оперативно-розшуковим шляхом виявлено очевидців учиненого злочину, то вони повинні бути допитані як свідки [10, с. 36].

Передбачаючи групову форму розслідування (частина 2 статті 38 Кримінального процесуального кодексу України [11]), закон прямо вказує, що досудове розслідування здійснюють слідчі органу досудового розслідування одноособово або слідчою групою. Закон не регулює питання щодо створення СОГ, можливість формування й функціонування яких постає з норм Кримінального процесуального кодексу України. Його норми надають право слідчому давати доручення й вказівки про провадження розшукових і слідчих дій, вимагати від оперативних підрозділів допомоги під час провадження окремих слідчих дій.

До того ж взаємодія між членами СОГ повинна мати не випадковий чи епізодичний характер, а являти собою форму співробітництва, засновану на найбільш оптимальному поєднанні методів, прийомів і засобів, властивих як слідчому, так і органу дізнання, та супроводжуватися постійним обміном інформацією [10, с. 36].

Вважаємо доцільним висловлення ініціативи про прийняття рішення щодо створення СОГ та оформлення її створення поділити на три основні етапи:

- 1) якщо існувала необхідність у проведенні інтенсивних і тривалих ОРЗ співробітниками оперативного апарату органу дізнання під час розкриття й розслідування слідчим складної справи з великим обсягом роботи, то ініціатива щодо створення СОГ належала слідчому, у провадженні якого перебувала ця справа, або начальнику слідчого підрозділу чи прокурору, якщо справа знаходилася в провадженні слідчого прокуратури, і супроводжувалася обов'язковим наказом керівника відповідного правоохоронного органу про надання для допомоги слідчому (керівнику СОГ) співробітників органу дізнання, оскільки саме керівник правоохоронного органу (а не слідчий чи начальник слідчого відділу) має право розпоряджатися ними. Якщо ж така СОГ має міжвідомчий склад, то до постанови начальника слідчого підрозділу або прокурора обов'язково додається наказ керівників відповідних правоохоронних органів;
- 2) якщо існує необхідність у проведенні зазначених ОРЗ співробітниками оперативного апарату, проте в ході розкриття й розслідування злочину за гарячими слідами, то ініціатива щодо створення СОГ повинна належати керівнику органу внутрішніх справ, начальнику слідчого відділу або прокурору, а рішення про її створення має оформлюватися спільно (постановою начальника слідчого відділу або прокурора та наказом керівника органу внутрішніх справ);
- 3) якщо існує необхідність у проведенні інтенсивних і тривалих ОРЗ співробітниками оперативного апарату за матеріалами завуальованих злочинних діянь, що перебувають на розгляді в слідчого, то ініціатива щодо створення СОГ повинна належати лише цьому слідчому, а оформлюватися – постановою начальника слідчого підрозділу або прокурора, для чого необхідно розробити відповідну норму.

Якщо ж мова йде про необхідність створення чергової СОГ, для цього достатньо оформити графік чергування, затвердити його начальником правоохоронного органу, попередньо узгодивши з керівниками підрозділів, які надають у групу своїх співробітників (начальником слідчого підрозділу, прокурором, керівником бюро судово-медичної експертизи тощо).

Своєчасність створення слідчої групи чи СОГ має важливе значення для її ефективної роботи, насамперед на початковому етапі діяльності. Їх створення прямо залежить також від своєчасності надання керівником ОВС, прокуратури, податкової міліції, СБУ відповідної вказівки, розпорядження, наказу про створення такої групи начальникам оперативного та слідчого підрозділів.

У роботі розкрито основні чинники, якими обумовлюється необхідність процесуальної взаємодії слідчого з органами дізнання в складі слідчо-оперативної групи. З'ясовано етапи прийняття рішення щодо створення СОГ та оформлення її створення. Уточнений зміст визначення слідчо-оперативної групи як тимчасового формування, створеного для спільної узгодженої діяльності, до складу якого входять оперативні та інші співробітники органів дізнання та слідчий (слідчі), що має своє призначення, і в якому під керівництвом слідчого та із запровадженням інтенсивних і тривалих оперативно-розшукових заходів здійснюється розкриття злочину за гарячими слідами, розслідування великих за обсягом складних справ або перевірка заяв і повідомлень про завуальовані злочинні діяння за матеріалами, що надійшли до слідчого для розгляду.

З урахуванням отриманих результатів основним напрямом розвитку положень цього дослідження слід вважати проведення аналізу місця й ролі слідчо-оперативних груп у розкритті тяжких та особливо тяжких злочинів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Федченко В.М. Розслідування злочинів слідчою та слідчо-оперативною групою : правові та організаційні засади : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес і криміналістика ; судова експертиза ; оперативно-розшукова діяльність» / В.М. Федченко ; Нац. академія внутр. справ України. – К., 2005. – 24 с.
2. Дорошенко В.Т. Організація роботи слідчо-оперативної групи при розслідуванні умисних вбивств, скоєних організованими злочинними угруповуваннями і на замовлення / В.Т. Дорошенко // Слідча практика України. – Х., 2003. – № 3. – С. 65-67.
3. Кокурин Г.А. Криминалистические и организационные основы деятельности следственно-оперативных групп по раскрытию и расследованию преступлений : автореф. дисс. на соиск. науч. степ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Уголовный процесс, криминалистика ; оперативно-розыскная деятельность» / Г.А. Кокурин. – Свердловск, 1991. – 24 с.
4. Улимаев Р.Ю. Следственно-оперативные группы : правовой статус, организация и деятельность : автореф. дисс. на соиск. науч. степ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Уголовный процесс, криминалистика ; оперативно-розыскная деятельность» / Р.Ю. Улимаев. – М., 1999. – 25 с.
5. Подопрелов А.М. Создание и деятельность следственно-оперативной группы : дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / А.М. Подопрелов ; Академия МВД Украины. – К., 1991. – 224 с.
6. Михайленко А.Р. Расследование преступлений, законность и обеспечение прав граждан / А.Р. Михайленко. – К. : Юринком Интер, 1999 – 445 с.
7. Чувилев А.А. Взаимодействие следователя ОВД с милицией / А.А. Чувилев. – М. : МВШ МВД СССР, 1981. – 80 с.

8. Ларин А.М. Расследование по уголовному делу : планирование, организация / А.М. Ларин. – М. : Юридическая литература, 1970. – 224 с.
9. Півненко В.В. Досудове слідство : проблеми теорії та практики / В.В. Півненко // Право України. – 1998. – № 12. – С. 76-77.
10. Галаган В.І. Співвідношення кримінально-процесуальної і оперативно-розшукової діяльності ОВС України / В.І. Галаган // Науковий вісник НАВСУ. – 2000. – № 3. – С. 36-40.
11. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. // Голос України. – 2012. – № 90–91. – Ст. 615.

REFERENCES

1. Fedchenko V.M. “Investigation of Crimes by Investigative and Investigative and Operational Group, Legal And Organizational Principles” : abstract of thesis for the degree of candidate of law sciences : major 12.00.09 “Criminal Procedure and Criminalistics ; Forensic Examination” / V.M. Fedchenko. – Kyiv, 2005. – 24 p.
2. Doroshenko V.T. “Organization of the Work of Investigative and Operational Group in the Investigation of Murders Committed by Organized Criminal Groups and Contract Murders” / V.T. Doroshenko // *Slidcha praktika Ukraine*. – Kharkiv, 2003. – № 3. – P. 65-67.
3. Kokurin G.A. “Criminalistic and Organizational Bases of Activity of Investigative and Operational Group for the Detection and Investigation of Crimes” : abstract of thesis for the degree of candidate of law sciences : major 12.00.09 “Criminal Procedure and Criminalistics ; Forensic Examination” / G.A. Kokurin. – Sverdlovsk, 1991. – 24 p.
4. Ulimayev R.Y. “Investigative and Operational Group : Legal Status, Organization and Activities” : abstract of thesis for the degree of candidate of law sciences : major 12.00.09 “Criminal Procedure and Criminalistics ; Forensic Examination” / R.Y. Ulimayev. – Moscow, 1999. – 25 p.
5. Podoprelov A.M. “Establishment and Activities of Investigative and Operational Groups” : abstract of thesis for the degree of candidate of law sciences : major 12.00.09 / A.M. Podoprelov. – Kyiv, 1991. – 224 p.
6. Mikhaylenko A.R. *Rassledovanie prestupleniy, zakonnost' i obespechenie prav grazhdan* [Investigation of Crimes, Legality and Support of Citizens' Rights] / A.R. Mikhaylenko. – Kyiv : Yurinkom Inter, 1999 – 445 p.
7. Chuvilyov A.A. *Vzaimodeystvie sledovatelya OVD s militsiyey* [Interaction of Investigating Officer with Militia] / A.A. Chuvilyov. – Moscow : MVSH MVD USSR, 1981. – 80 p.
8. Larin A.M. *Rassledovanie po ugovnomu delu : planirovanie, organizaciya* [Investigation of Criminal Case. Planning, Organization] / A.M. Larin. – Moscow : Yuridicheskaya literatura, 1970. – 224 p.
9. Pivnenko V.V. “Pre-trial Investigation : Problems of Theory and Practice” / V.V. Pivnenko // *Pravo Ukraine*. – 1998. – № 12. – P. 76-77.
10. Halahan V.I. “Correlation of Criminal Procedural and Operational Activities of Internal Affairs Bodies of Ukraine” / V.I. Halahan // *Naukoviy visnik NAVSU*. – 2000. – №3. – P. 36-40.
11. “Criminal Procedure Code of Ukraine” : Law of Ukraine of April 13, 2012 // *Golos Ukraine*. – 2012. – № 90-91.